

การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อความสนใจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

นางสาวเทวี แยมสรวล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-564-8

010574

115418442

AN ANALYSIS OF THE FACTORS EFFECTING THE INTEREST
IN CHILDREN TELEVISION PROGRAMS OF ELEMENTARY STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

MISS THEVEE YAMSUAL

ศูนย์วิทยุโทรทัศน

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 794-564-564-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อความสนใจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวเทวี แยมสรवाल

ภาควิชา โสດทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท
รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขไลพาร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อความสนใจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต นางสาว เทวี แยมสรwald

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ประศักดิ์ หอมสนิท
รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

ภาควิชา โสวัตศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีผลต่อความสนใจรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 900 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแยกประเภทตามสังกัดของโรงเรียน จำนวน 10 โรงเรียน แล้วจึงมาทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีระบบจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ชั้นละ 30 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบ และหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธีแวนเดอร์ไกต์ องค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้ผลเรียงตามลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ ดังนี้คือ

องค์ประกอบที่ 1 ลักษณะและเนื้อหาของรายการ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญคือ การมีเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ การให้เน้นความรู้ด้านวิชาการและการเสนอประวัติผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 2 วิธีการเสนอรายการ ประกอบด้วย ตัวแปรที่สำคัญ คือ รายการที่เสนอเนื้อหาด้านคหกรรมศาสตร์ รายการแสดงด้านนาฏศิลป์ ขับร้อง ดนตรี และรายการสอนประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้

องค์ประกอบที่ 3 รูปแบบของรายการ ประกอบด้วย ตัวแปรที่สำคัญคือ การให้ มีหุ่นยนต์มาร่วมรายการด้วย รายการเกี่ยวกับการผจญภัย หรือ เรื่องในเทพนิยายและการ เสนอรายการในรูปของการดูหนัง ๗

องค์ประกอบที่ 4 ช่วงเวลาในการเสนอรายการ ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญคือ ช่วงเวลาที่เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครไม่สนใจดูรายการโทรทัศน์ สําหรับเด็กคือ ช่วงเวลาระหว่างหลังข่าวจนถึง 24.00 น. ทั้งวันหยุดและวันธรรมดา

องค์ประกอบที่ 5 ผู้ดำเนินรายการ ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญคือ ผู้ดำเนินรายการควรมีบุคลิกดี พูดจาไพเราะอ่อนหวาน และควรเป็นผู้หญิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

and geography, contents concerned with academic knowledge and stories of persons with high achievement.

Factor 2 Methods of presentation consisting of important items, such as, programs concerned with home economics sciences, programs on classical dancing, singing music and innovative programs.

Factor 3 Program structures consisting of important items, such as, emergence of robots programs about adventures of fairy tales and cartoons.

Factor 4 Children programs being poorly timed, there was no children audience after 8 P.M.

Factor 5 Program moderators consisted of women having a good personality, with good elocution.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ ทอมสนธิ และรองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา และสละเวลาตรวจ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และมีประสบการณ์ด้านรายการโทรทัศน์ สำหรับเด็กทั้ง 6 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พันธุ์พัฒน์ อาจารย์ปนัดดา ธนสถิตย์ อาจารย์โอฬาร วงศ์บ้านคู่ คุณพ่ตจจารี อัยศิริ คุณสุดา บุลสุข และคุณประชา พงษ์สุพัฒน์ ที่กรุณาให้แนวคิดสำหรับการออกแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณคณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์ โรงเรียนสายน้ำทิพย์ โรงเรียนวัดอมรินทราราม โรงเรียนประถมนนทรี โรงเรียนเทพวิทยา โรงเรียนศุภวารณ โรงเรียนอัสสัมชัญ และโรงเรียนเขมะศิริอนุสรณ์ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง อาจารย์พัชนี เขยจรรยา ที่ช่วยเหลือในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และอาจารย์บุญศรี แสงประเสริฐ ที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำทางด้านสถิติการวิจัย

ท้ายที่สุดผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของอาจารย์รุจิรา คุ่มเจริญ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จ เป็นรูปเล่มออกมาได้ ซึ่งความรู้สึกนี้จะอยู่ในความทรงจำตลอดเวลา

เทวี แยมสรวล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	
✓ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
2) สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	18
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	19
3) การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
4) การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23

สารบัญ

บทที่	หน้า
๕) สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	32
บรรณานุกรม.....	39
ภาคผนวก	
ก. แบบสอบถาม.....	43
ข. ตารางผนวก.....	53
ประวัติผู้เขียน.....	68

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ดอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานีโทรทัศน์ที่ชอบดู.....	25
2	จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ดอบแบบสอบถาม จำแนกตามการใช้เวลาในการชมโทรทัศน์แต่ละครั้ง.....	26
3	น้ำหนักองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรในองค์ประกอบ ลักษณะ และเนื้อหาของรายการ.....	28
4	น้ำหนักองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรในองค์ประกอบ วิธีการเสนอรายการ.....	29
5	น้ำหนักองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรในองค์ประกอบ รูปแบบของรายการ.....	30
6	น้ำหนักองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรในองค์ประกอบ ช่วงเวลาในการเสนอรายการ.....	31
7	น้ำหนักองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปรในองค์ประกอบ ผู้ดำเนินรายการ.....	32
8	เมตริกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 58 ตัว.....	54
9	ค่าไอ เก็นและร้อยละของความแปรปรวนร่วมที่คำนวณ จากเมตริกสหสัมพันธ์.....	63
10	เมตริกองค์ประกอบที่สกัด โดยวิธีองค์ประกอบสำคัญ หลังจากทำซ้ำแล้ว 25 ครั้ง.....	66
11	เมตริกองค์ประกอบซึ่งหมุนแกนโดยวิธีแวนแรมซ์.....	67